

Vergaderjaar 2024–2025

31 839

Jeugdzorg

36 708

Toeslagen

Nr. 1071

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 maart 2025

Met deze brief stuur ik u, mede namens de Staatssecretaris Herstel en Toeslagen en de Staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport, het rapport «Erfenis van Onrecht» van de Commissie Toeslagen en Uithuisplaatsingen. Deze commissie onder voorzitterschap van mevrouw Mariëtte Hamer is in 2023 ingesteld door de toenmalige Minister voor Rechtsbescherming, de Staatssecretaris Financiën – Toeslagen en Douane en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het rapport is op 27 maart jl. openbaar gemaakt door de commissie en aangeboden aan de Staatssecretaris Herstel en Toeslagen, de Staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport en mij.

De commissie heeft onderzoek gedaan naar de samenloop van factoren die speelden bij gedupeerde gezinnen die te maken hebben gehad met een uithuisplaatsing, de effecten van deze samenloop op het leven van de gedupeerde gezinnen en naar de rol van de overheid en overige betrokken instanties. Op basis van onder meer gesprekken met gedupeerde ouders en kinderen van gedupeerde ouders en op basis van dossieronderzoek heeft de commissie conclusies en aanbevelingen geformuleerd. De commissie concludeert onder meer dat de toeslagenaffaire bij bijna alle gezinnen die zij heeft gesproken, een dusdanig negatieve invloed heeft gehad op de gezinssituatie dat het uiteindelijk een uithuisplaatsing van een kind tot gevolg had. En dat deze uithuisplaatsingen waarschijnlijk niet hadden plaatsgevonden als de effecten van de toeslagenaffaire eerder waren gestabiliseerd. Daarnaast constateert de commissie dat de gevolgen voor de uithuisgeplaatste kinderen zeer groot zijn, waaronder een aangetast toekomstperspectief.

De commissie beveelt onder meer aan dat er een zelfstandige erkenning moet komen voor kinderen van gedupeerde ouders die met uithuisplaatsing te maken hebben gehad, en een toekomstgerichte herstel-aanpak. Daarnaast doet de commissie aanbevelingen om de jeugdzorg en jeugdbescherming te verbeteren.

Het rapport laat op indringende wijze zien hoe groot de impact is op de jongeren en hun ouders die zijn geraakt door de toeslagenaffaire en met uithuisplaatsing te maken hebben gehad. Het leed dat hen is aangedaan heeft grote doorwerking tot op de dag van vandaag. De stevige conclusies en aanbevelingen vragen om serieuze opvolging. Het kabinet wil dit zorgvuldig doen, omdat deze jongeren en hun ouders dat verdienen en hierbij betrokkenheid van veel organisaties nodig is. De inhoudelijke reactie op het rapport, waarmee tevens een reactie wordt gegeven op de reflectierapporten van de Rechtspraak (openbaarmaking daarvan is voorzien op 31 maart 2025), de gecertificeerde instellingen¹ en de Raad voor de Kinderbescherming², wordt voor het zomerreces met uw Kamer gedeeld.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
T.H.D. Struycken

¹ Jeugdzorg Nederland, *Jeugdbescherming; als er sprake is van financiële problematiek bij ouders*, december 2024.

² Raad voor de Kinderbescherming, *Breder kijken dan het kind; Een interne reflectie op de uithuisplaatsingen van kinderen van gedupeerden door de Kinderopvangtoeslagenaffaire*, januari 2025.